

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre — — — — — 6 korona — 50 fillér
Félévre — — — — — 3 " —
Negyedévre — — — — — 1 " — 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők. (Iskolaköz 3. sz.)

Hirdetések jutányos árban vételnek fel.

Nyitási sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

A holt kéz.

Ezzel az ékes jelzővel tisztelte meg a zsidó liberális korszak azt a kezet, amelyre minden egyéb ráillik, csak éppen ez az egy nem. A kath. főpapság keze, mely áldólag terjeszkedik ki a baza határai felett, ahol megjelen, távozik a gond, a szomorúság, a szegény kunyhók lakói felvidulnak, a kultúra új életre kél, a társadalmi intézmények megszilárdulnak, pezsgő erővel lököt a honszeretlem, a könyörületesség munkája korszakot alkot úgy egyes családok, mint a társadalom életében.

Igazán büvös átalakító varázserője van ennek a holt kéznek, mely virágzást fakaszt maga körül, megszüntet számtalan keserűséget, melynek olyanforma hatása van, mint a jótékony esőnek a tikkadt műveny-zetre.

A kath. főpapságnak áldozatkészsége hagyományos. És első helyén áll közöttük a magyar főpapság. Évszázadok történetében aranybetűkkel vannak feljegyezve azok a nevek, amelyek körül mint központ körül forgott az illető korszak élete, amelyek egy-egy kiváló főpap emlékezetét őrzik. Sokan azt mondják reá, gazdag a magyar főpapság, — teheti. Vannak náluknál hatalmasabb latifundiumok tulajdonosai, akik azonban ridegen elzárkóznak, midőn a szegénység, a kö-

nyörület kopogtat szobáik ajtaján. A kath. főpapságnál mindig tárva-nyitva vannak az ajtók, minden akadály nélkül sétálhat be rajtuk s kívánsága visszautasításra soha nem talál.

Közel kétszáz ezer koronára megy az az összeg, melyet a mi püspökünk a múlt évben jótékony-célokra fordított. Hol az a mágnás, aki ilyen áldozatkészséget tud felmutatni? . . . Pedig vannak gazdagabbak számosan, mint a szatmári püspök. Éppen most jelent meg körlevele, melyben fel vannak sorolva adományai. Ezek azonban csak a nagyobb összegek. Nem mulik el nap, midőn kisebb-nagyobb mértékben igénybe ne vennék jószívűségét. És ő, ha kérnek, — ad. Ezeknek számát azonban senki sem tudja.

Elnézem gyakran, midőn ebéd ideje következik, a szegények egész csapatokban vonulnak be a püspöki udvarra, helyet foglalnak a számokra elkészített ülőhelyeken és várják az ebéd érkezését. Körülbelül 30-40-re tehetem az ilyen igénykosztosok számát, akik mindennap meglegedetten távoznak el udvaráról, sőt kosaraikban magukkal is visznek élelmiszereket haza.

Ritka példája ez a könyörületnek. Tartok ugyan tőle, hogy nyílt kijelentéseimmel a püspök ur ismert szerénységét megsértem, de még abban az esetben is, ha neheztelését vonnám magamra, vigasztalást ke-

reszek abban a meggyőződésben, hogy egy ily epochalis horderejű áldozatkészséget beirtam a történelem naplójába.

Nézetem szerint nemes tetteket eltitkolni nem szabad, hanem a magok fényességében oda kell azokat állítani a közönség elé, hogy akik követhetik, buzduljanak fel az adott példán, a társadalom pedig lássa, mily alaptalanok és rosszakarátuak azok a támadások, melyekkel tendenciózus módon igen gyakran a magyar kath. főpapságot illetik.

Püspökünk, mióta egyházmegyéjét kormányozza, körülbelül két milliót áldozott jótékony célra. Templomok, iskolák épültek a megye különböző pontjain, az elhagyottak renoválva lettek, mert nagyon helyes elve szerint az egyház céljaira kell első sorban fordítani azt az összeget, melyet az egyháztól kapott. Jótékony társadalmi egyesületek, intézmények azonban szintén első helyet foglalnak el szívében. Hogy így fejazzem ki magam, telemarokkal szórja az áldást.

Az ő kormányzása korszakot fog alkotni ennek az egyházmegyének életében. Püspökeink sorozatában tekintettel alkotásaira méltán sorozhatjuk a nagy Hám János mellé.

A liberális korszak szemétté hűny az ilyen valódi érdemek előtt, ez azonban mellékes dolog. A kath. főpapságot soha sem az az elv ve-

TÁRCZA.

Máramarosi emlékeimből.

Írta: M. Gy.

Meganny a rákászt, lehovert em a pázsit illatos fűvére. A esőndet csak az évszázados tölgyerdő misztikus susogása zavarja, meg az a halk csobogás, melylyel a patak fodrozza alig arasznyi vizét.

E öttem Máramaros egyik gyöngyszeme, a Borvölgy, vagy a hogy a nép mondja, Valea vinului; sck ily gyöngye van e fenyvesekben gazdag megyének, de mint a legtöbb, ez is a világ fürdőinek még csak kőkorszakát éli. Hegyoldalban terül el az egész fürdő, vagy inkább alacsony ház csoport. Az ormon áll a fürdőulajdonos háza, mellette még egy két uri lak, a többi a fürdőzők zóme: zsidók foglalják le. Feljön az esthajna csillag, a sábecznek immár vége s mint a foikavart hungyaboly ontják lakóikat az alacsony hazikók. A hűvös esti légben itt

ott hallatszik egy egy erősebb szó s a természet pazar szépségeiben elmerülve, figyelem e zsongást. De im a távolról fénylő havasokról éles szél fúj felém és mintha jajongástól lenne oly sivitó, fölraz merengésből. Igen, Golds-einék nál sírnak; e tegnap este még vígan ropák a tánczot a Rébi lakodalmán s a csudaszép menyasszony már halott.

Kétszer láttam szegényt. Rokonaimmal a faburkolattal körülzárt gyógyforrás mellett beszélgettünk, neveltünk az ékes németéssel megirt föliraton:

„Dieses Bad gehürt
zum
Man Lajus und
Jura Zsófia”,

midőn hangos leánycsoport közeledett felénk. Közük volt Rébi is, nagynénémét már ismerte, egyenest hozzánk sietett. Ugy elűtöt fajától testben-lélekben. Finom, fehér bőrén átört a vér színe, nagy fekete szeme villogott, mint a karbunkulus, éj-ötét haját

olesó pántlika szorította fejéhez. Évelődünk vele, szegényke oly szívesen elhallgatta tréfáinkat, meglepő szelleméllal válaszolt is reá, szívesen beszelt velünk: hiszen nem fajából valók voltunk. Csak akkor komolyodott el, midőn házasságáról szoltunk.

— Nem sajnálja levágni gyönyörű haját, — kérdé egyikünk — mire ő egykedvűen rázta fejét; „ismeri-e már völegényét”, ve é oda nagynéném inkább tréfából, mint komolyan, de erre már könybe lábadt mindkét szeme.

— Nálunk az nem szokás. Édes apám két héttel előbb jött ide Bukovinából, akkor tudtam meg, hogy menyasszony vagyok.

— De hát ki a völegénye? — kérdezik csaknem egyszerre, de választ már nem adhatott. Szülei közeledtek felé s ő mint a megriadt őzike, sietett körünkéből. Mi sem nevetgettünk tovább, a nap már nyugvóban volt, Máramarosban hűvösök az esték, begombolkoztunk s szó nélkül siettünk föl lakásunkba.

zélte, hogy dicsőhymuszt zengjen nekik a világ, — ők tenni, jót tenni akarnak az emberiségnek, azt akarják hogy az a gyakran hirdetett holt kéz áldása legyen a társadalomnak.

Isten nevében! . . .

Oltáregyesületek egyházmegyénkben.

A „Hetí Szemle” mult számában „Az Oltáregyesületekről” írt cikkem kiegészítéseképp egyházmegyénkben működő Oltáregyesületeket óhajtom némileg ismertetni.

Egyházmegyénk kegyelmes Főpásztorja észrevevén azt a hatalmas munkásságot, melyet az Oltáregyesületek az Oltáriszentség tiszteltetésének emelésében s a jótékony mezején kifejtenek, papjait s híveit egyaránt buzdította e nemes-célú egyesületek felkarolására és erkölcsi s anyagi támogatására. Elegendő 1898. XI. számú, 1899. XII. sz., 1900. III. és XI. számú körleveleire hivatkoznom. Lelkes felhívásai visszhangot keltettek; s ha még nem is virágozik annyi Oltáregyesület egyházmegyénkben, mennyi annak nagyságával arányban állana, az inkább ez egyesületek újszerűségében s ama körülményben leli magyarázatát, hogy lelkipásztoraink a néhol már létező sokféle ájtatos társulatok között egy újabbnak meghonosítása esetén híveiket egyéb ájtatos társulatban végzendő tagsági kötelemeiknek elhanyagolásától féltik.

Részben igazuk van; lehetőleg kevés ájtatos társulatot, mert a hívek sokoldalú kötelezettségeiknek nem bírván eleget tenni, amiből vigaszt és áldást kellene meríteniök, azt idővel csak lelkiismereti nyűgnek tekintik; — másrészt azonban legkevésbé sem helyeselhető e felfogás, ha ezt az Oltáregyesületekre is vonatkoztatják. Hisz' minden ájtatos társulatnak célja a vallásos élet bensőbbé, izmosabbá fejlesztése; ámde fokozottabb mértékben műveli ezt az Oltáregyesület, melynek központja a szentségi Jézus, ki az emberi léleknek is központja s örök célja, s ép azért az Oltáregyesület mintegy a többi

ájtatos társulatok munkáját fűlszivja magába, ezéljait egyesíti magában és a leghatalmasabb módon fejleszti a benső s külső tevékeny, keresztény életet. Szükség van azokra városban, falun egyaránt. Nemcsak a városi, de a munkától elgyötört s szegénységében, nyomorában a szegény Üdvözítőhöz már születésétől fogva közelebb álló falusi ember sem nélkülözheti a szentségi Jézus munka előtt erőt, munka alatt biztatást, munka után enyhét nyújtó édes vigaszt, áldását.

Egyházmegyénkben 12 Oltáregyesület létezik; 3 városra, 9 falura esik. Ezekből csupán egy, a nagykárolyi az, mely templomának díszítését s egyházi ruhákkal való felszerelését is feladatául tekinti; a többi csak közvetve gyakorolja a hitbuzgalom e jellegzetes módját, amennyiben a szegény templomok felsegélyezésére szánt alamizsnát a Budapesti Központi Oltáregyesület közvevéssével fordítja a jelzett célra. Oltáregyesületeink az 1904. ik évi egyházmegyei *schematizmus* adatai szerint: 1. Szatmár vármegyében: Nagy-károly 309 taggal, Csanádos 93 taggal, Csomaköz 46 taggal, Kálmánd 89 taggal, Szaniszló 94 taggal, Vállaj 80 taggal; — Bereg vármegyében: Márokpapi 31 taggal, Sárosoroszi 38 taggal; Máramaros vármegyében: M. Sziget 165 taggal; Ugocsa vármegyében: Fancsika 17 taggal; Ung vármegyében: Ungvár 184 taggal, Dobóruszka 42 taggal; tehát 12 helyen összesen 1138 taggal; látszólag csekély, de kezdetnek szép és biztató szám.

Mind e helyeken az Oltáregyesületi tagok a hónap második vagy utolsó vasárnapján jönnek össze közös szentségimádásra, elmélkedésre, sz. gyónásuk elvégzésére. Áhitatgyakorlataikban résztvesznek a fiatalok, a nem tagok is, szinte észlelhető már a kovászhoz hasonló működésük eredménye, mely lassan-lassan áthatja, átítatja az egész községet. Legtöbb helyen nagyobbára nőkből áll az Oltáregyesület amaz eléggé nem kárhözható helytelen felfogás miatt, mely szerint az Oltáregyesület csak nőknek való; pedig nemcsak a nők számára alapította Jézus az Oltáriszentséget, nemcsak a nőknek van szükségük e szentségből kiáradó *szere tetre*, hanem a férfiaknak is, kik ugysem oly gyöngéd, a szeretet iránt nem oly fogékony

lelkületűek, mint a nők; s azért az élet küzdelmeiben megkérgesedett szívök, érdesebb lelkületük meglágyulása s megszéledülése ép az Oltáregyesületekbe való tömörülésök esetén következhetnék be.

Az Oltáregyesületeknek tagjai szép szolgálatot tesznek templomaiknak, midőn azokat díszítik, ékesítik. Bizony! nem minden községnek van egy „Mimi” nénije, ki ünnepek előtt maga díszíti az oltárokat s templomot, a saját költségén szerez be vagy készít oltár-, szószék-terítőket s b. . . s ily esetben dicséretes, ha az Oltáregyesület nőtagjai vállálják magukra e kedves feladatot. Épületes a *szaniszlói* oltáregyesület nőtagjainak ezirányu buzgóságuk, kiket a szép iránt erős érzékkel bíró lelkes plébánosuk nevelt oda, hogy az év minden szakában élővirágokkal templomuk oltárát maguk díszítsék fel; a templomot tisztogatták, sőt azt a *szép temetőt* maguk csinósúsák, jókarban tartásák; de meg is látszik mindenben a csin, izlés s ami mindennek forrása: a hitbuzgóság! — Ezek a falusi Oltáregyesületek vannak hivatva arra, hogy a *kharitatív* szellemben nyilvánuló hitéletnek központjai legyenek, mintegy *hitbuzgalmi tanácsot* képezzenek, mely elnököknek, a plébánosnak mindenben kezére járjon s munkáját megkönnyítse; s ép ezt, mi eddig inkább a jövő feladatai közé tartozott, a *nagykárolyi oltáregyesület* már is megvalósította. Cél-szerűnek tartom azért, ha a nagykárolyi oltáregyesületről bővebben szölok.

Az Isten neha kis dolgokból alkot nagyot, az emberre bocsátott csapást használja fel arra, hogy általa az emberiség javát mozgítsa elő. Néhány évvel ezelőtt súlyos betegséggel látogatta meg Isten Nagykaroly városának egy mély vallásosságáról és jóságos szívről közismert urnőjét; a betegség orvosi közbelépést, sebészeti műtétet igényelt, melyet az egyik budapesti klinikán sikeresen végre is hajtottak. A műtét sikeres lefolyásának esetére a beteg ígéretet tett, hogy szülővárosában megalakítja az Oltáregyesületet, melylyel Budapesten betegsége a'att ismerkedett meg. Ígéretét beváltotta; 3 évvel ezelőtt 12 taggal megalakult az Oltáregyesület. Elhalke urnő: Báthory Istvánné, szül. Jordán Terézia volt. A Mindenható örömmel néz-

Faluhelyen, fürdőkben szivesebbek egymáshoz az emberek, talán mert inkább egymásra vannak utalva, vagy a mi fő, talán ritkábban találják szembe egymást a kenyéért folytatott küzdelemben.

Mi is örömmel vettük Goldsteinék meghívását — a Rébi lakodalmára. Már elmúlt nyolcz óra, mikor lakásukba léptünk. A közepén függő petroleum lámpa csak gyéren világítja be a szobát, a szoba egyszerű butorzatát. Nem is csuda, hiszen ennek a kis világosságnak is küzdenie kellett a sűrű szivarfüsttel, a zsuffolásig megtelt szoba páratelt levegőjével. Oldalt állottak az örömszülők, boldogan fogadva az ismerősök szerencsekívánatait. Irma néném is hozzájuk megy s bensőséggel rázza meg kezeiket.

Én csak a vőlegényre voltam kíváncsi.

Ott áll menyasszonya mellett. Istenem, alig volt tizennyolcz éves. Hosszu, selyemköpeny fedé sovány testét, fején már nagykorúságának jele, a nyusztprémes sapka, menyasszonya nászajándéka. Háta, mintha csak ifju korát hazudtolná, már görbe, arcát még nem verte föl szakál, de füle mellett ott lóg az izléstelen tines. Vastag, husos ajka elárulja durva érzékiségét, apró savó

szemeit vad tüzzel legelteti menyasszonya gyönyörű természetén.

Szegény Rebi meg inkább halott, mint élő; úgy áll vőlegénye mellett, mintha alabástromból vágták volna ki az egész leányt. Koromsötét haját levágták s a ragyogó hajfűrtök helyén sötétvörös paróka nyomja fejét.

Gondolataimba elmélyedve alig vettem észre, hogy ismét a szabadban vagyunk: kijött a vendégsereg, a szobát tánczra készítik elő.

Ekkor láttam először életemben menyasszony tánczot, sohasem feledem el. Haláltáncz volt az! A zsidó fajnak minden szenvedelmével ugrált menyasszonya körül a gyermekvőlegény, karjába zárta, majd távolodott tőle, hogy aztán örült szenvedélylyel keringje vele körül a termet. Rebi sejtelmes némasággal mozdult, nem ellenkezett, hagyta, hadd tomboljon a zsidó fiu, fagyos egykedvűséggel vonszoltatta magát. Az emberek azt mondták reá: elfogódott, nem csuda, hiszen menyasszony; én féltem.

Harsogó üdvkiáltás jelzé a menyasszonytáncz végét, most már a fiatalság perdült tánczra. Az idősebbek, a látogató gojok, csoportokba verődtek, hozzájuk csatlakozott

a menyasszony is, míg a vőlegény a hitsorsos fiatalság közzé vegyült.

Soha sem mosódik elmémbe el a jelenet, mely most előttem lefolyt. Im körünkbe lép a bánatos menyasszony, oly halovány, mintha a halál már rálehelte volna esőkját. Mikor meg Irma néni enyelegve kérde tőle: „Boldog-e Rebike?” — könybeborult sötét szeme s így válaszolt: „Nagyon szerencsétlen vagyok én nagyságos asszony!”

Most anyjához siet, boldogságot szinelve homlokára szoritja ajkait, majd egy óvatlan pillanatban észrevétlenül eloson. Nem látta senki, merre tart s csak órák mulva találták meg ott, hol a patak partja legmeredekebb, hol a magasból eső viz sűrű hullámot ver a kiálló köveken. De akkor már a rákok hóbzolták a menyasszony forró vérért.

Nyugovóra térő nyáj kolompja ver föl merengéséből. Felszökelek a nedves fűről s a tegnap és ma tanulságaként egy gondolat fut át agyamon. Ha e szegény leány kiemelkedhetik a getho homályából, ha megismerhette volna az örök eszményt, az utat, az életet, az igazságot, vajjon ily nyomorultan pusztul-e el!?!

hette a fejlődő társulatot, mert lelki vezéréül oly férfiról gondoskodott Lőrincz Gabor kegyesrendi atya személyében, kit mindenkinek szeretete, a szegények gyermeki vonzalma s a másvallásnak becsülése, tisztelete vesz körül. Lőrincz Gabor lelki igazgatása s Báthory Istvánné elnöknő vezetése alatt izmosodó Oltáregylet a múlt év őszén már 158 tagot számlált, midőn Lőrincz Gabor nagykorú elfoglaltságára való tekintettel a lelki igazgatást Varjas Endre kegyesrendi tanár gondjaira bízta. Ezóta az Oltáregylet háromszor adott magáról eredményeiben meglepő életnyilvánulást: decz. 5.-én a beszerzendő egyesületi zászló alapjának javára szépen sikerült hangversenyt rendezett; januárban az addig készített egyházi ruhákból kiállítás nyitott; s június 12.-én diszes ünnepély keretében bontotta ki s emelte magasra a megáldott új zászlót.

Azt mondják: protekció nélkül nem lehet boldogulni! Kétségkívül, még a lelki életben is iparkodunk mennyei pártfogókra szert tenni; lehet, hogy ebből az elvből kiindulva, a magasabb körök támogatására számítva, gondoskodott a nagykarolyi Oltáregylet is hathatós pártfogókról. Fővédnökéül *Meszlényi Gyula* megyés püspököt, v. b. t. t.; díszvédnökéül: *Károlyi Istvánné* grófnét; védnökéül: *Hugonnay Béláné* grófnét; díszelnökéül: *Károlyi György* grófo; tiszteletbeli elnökéül: dr. *Jordán Karoly* apát-plébánost sikerült megnyernie. E szép sort kiegészíti a rendes tisztikarban: *Báthory Istvánné*, mint elnöknő; *Maresch Emilné*, mint alelnöknő; *Varjas Endre*, mint igazgató; ehhez járul a 20 tagu választmány, melyre a most már 309 re felszaporodott tagok társulatuk közérdekü ügyeinek elintézését bízzák.

A nagykarolyi Oltáregylet tagjai hármass feladatukhoz híven minden hó *második vasárnapján* jönnek össze a közös imára, elmélkedésre, sz. misére, az Oltáriszentség vételére. Minden *szombat* a buzgó elnöknő s alelnöknő példaadásával mellett a templomot kitakarítják (seprik, surolják), az oltárokat feldiszítik; minden hét *szerdáján* munkanapjuk van (divatosabban *jour fix* üknek mondhatnám), mikor is Varjas E. igazgató jelenlétében s épületes felolvasásai mellett készítik az egyházi ruhákat, varrják, szabják a templomi fehérműveket az igazgató által nyújtott liturgikus szabályok utasításai szerint. Eddig 5 miseruhát, 3 palástot, 30 misés karingot, számtalan kisebb fehérműt, vánkösöket, oltárterítőket s rengeteg csipkét s himzést, melyeknek az alelnöknő művészi mestere, készítettek.

Ha még a hazafias szempontot nézzük, érdeme a nagykarolyi Oltáregyletnek, hogy a város sváb-, németajku lakosai között előmozdítja a magyarosodást is. Ezelőtt 10 esztendővel, mint egy fültanútól hallottam, a délutáni ájtatosságra templomba siető buzgó előimádkozónét, a közkedvelt „*Poosz Néni*”-t megcsodálította S. G., előkelő társadalmi állású férfi: — „*Poosz Néni!* miért nem imádkoznak maguk magyarul?” A Néni kezesen felel: „Ha a tekintetes ur velünk tart, magyarul imádkozunk!” — Arról nem szól a történet, hogy S. ur a magyar nyelv érdekében meghozta-e ezt az „*áldozatot*”; de annyi bizonyos, hogy az ájtatosságait mind magyar nyelven végző Oltáregyletnek keletkezése óta mindenben magyar az isteni tisztelet nyelve. Ha még ehhez hozzávesszük, hogy az oltáregylet kebelébe minden rendű, rangú s állású egyént fölvesz, bennök a kath. öntudatot folkelti, az egész vonalon mélyebb vallásos

életet ébreszt, sőt a másvallásnak érdeklődését, sőt tiszteletét is biztosítja magának, úgy elismeréssel kell adóznunk a *nagykarolyi Oltáregyletnek*.

Hogy előkelő társadalmi állású egyének, lettek legyen bár más vallásúak, rokonszenveznek a nagykarolyi Oltáregylet-tel, kitunt, midőn a zászlószentelés-kor megtiszteltetésnek vették s örömmükkel fejezték ki afölött, hogy a szegbeverők között lehetnek; mi érthető is, ha meggondoljuk, hogy nemesak hitbuzgalmi, de társadalmi szempontból is a nagykarolyi Oltáregylet zászlószentelési ünnepélye e város életében kimagasló mozzanat volt. Midőn a fényes isteni tisztelet, az elhangzott magasröpi beszédek után a *fungáló prépost kanonok*, mint a kegyelmes főpásztornak helyettese és megbízottja, megáldotta a zászlót, melybe mindjárt az első szegbet verie e szavak kíséretében: „*Püspök ur ő Excellentiájának nevében, ki az Ur Jézus szívébe ajánlja az Oltáregylet tagjait;*” — szinte hallani lehetett azt, a hely sz. n ségére való tekintettel csak halk tetsző orajjt, melyet a főpásztor iránti mély vonzalom, szeretet s hűla fakasztott az Oltáregylet tagjainak ajkain, melyhez valódi ékszerek gyanánt oly szépen illettek az őszinte érzés kíséretei: a *könyvek* az elnöknők szemében. Az ünnepies érzést fokozták a *grófi család*, *Pemp Antal kanonok*, *Kristóffy József főispán*, *Debreczeni J. polgármester*, *Hugonnay Béla gróf*, és a *90 előkelő* meghívott vendég ajkairól elhangzott s a szegbeverést kísérő jelmondatok. Az ünnepség fényét fokozta gróf *Károlyi Istvánné*nak, a zászlóanyjának, az Oltáregylet-tel szemben megnyilatkozott kegyes szeretete, ki az új zászlóra szépséges szalagot illesztett e felirással: „*Isten a mi vigaszunk, menedékünk s nyugalomunk!*”; mely szép szavakat mint ifju kis lány édes anyja ajkairól lesse el s zárta szívébe ép úgy, mint jegyezte abba az imakönyvbe, melyet még édes anyja használt, s maig is kegyeletes emlék gyanánt őriz. A szalag méltó a zászlóhoz, mely nehéz fehér selyemből készült, gazdag, valódi arany himzésekkel van borítva. A zászló egyik oldalán Jézus sz. Szíve látható gyönyörűen kihimezve, alatta e felirással: „*O! Jézus legszentebb Szíve, irgalmas nekünk!*” — a másik oldalon a szentségterőben elhelyezett ostyva van művészileg kihimezve e felirattal: „*Panis angelicus, miserere nobis!*” Mint himzésben szakértők, Sz. Vincze leányai mondták, hogy e zászló remeke a kézi munkának s 2000 koronára becsülhető, habár a tervező s készítő *ezé* kegyeletes hálájából kifolyólag fele annyiba sem került; pedig a zászló beszerzésére s költségeinek fedezésére rendezett estélyek maguk 2000 korona bevételt mutatnak fel; hát még a tagdíjak?

Ime egy Oltáregylet, mely tud, akar is működni Isten dicsőségére, az emberiség lelki üdvére! Példának hoztam fel; merítsünk ebből lelkesedést s önbizalmat; félre a kicsinyes töprengésekkel s férfiuhoz nem méltó aggályoskodással! Tanuljunk ettől az *együtt* alkotni s buzgólni, hogy majd *százakat* is boldogíthassunk; mert sokan, igen sokan vannak, akik éheznek az örökélet *Kenyerét*; sokan vannak, kikre az Üdvözítő szerető szíve várakozik ott az Oltárszekerényben, *csak nincs, ki oda vezesse őket*... pedig a megsomorodott szívűeknek erről a helyről zengi a költő:

„Csörgő rabbinestől szabadultan állok,
Nem akartam hinni, hogy még boldogságot
Élvezhet a lelkem...”

De a Szentségházból jön felém egy szózat:
„Nem feledkezik meg soha szívem rólad,
Jöjj! és kövess engem!”

Lápmenti.

H I R E K.

Püspökünk a Pável-fürdőben. Ő nagyméltósága a püspök ur nyári üdülés végett tegnap reggel a kies fekvésű máramarosi Pável-fürdőbe utazott. Újában *Szabó István* apát, püspöki irodaigazgató és *Tankóczy Gyula* városi főkapitány kísérték el a főpásztort, ki huzamosabb időt szándékszik a kedves fürdőhelyen tölteni.

A főispáni pár ünneplése. Vármegegyénk főispánja, *Kristóffy József* nevével és leányával üdülés végett a kies avasi fürdőhelyre, Bikszádra utazott. A járás közönsége felhasználta ezt a kedvező alkalmat, hogy a főispán, ki most lépett először a járás területére, óvációkban részesítse. A színérváraljai államánál *Ilosvay Gusztáv* főszolgabíró a kerület intelligenciájával várakozott az érkező vonatra, mely a főispánt és családját Szatmár felől hozta. Talpraesett, lelkes beszéddel üdvözölte a főszolgabíró, nevének és leányának pedig szép virágbokrotát nyújtotta át. Innen *Neupauer János* szolgabíróhoz hajtatott a diszes társaság, hol dusan szervizolt villásreggeli várt az érkezőkre. Kévs pihenés után megindult a menet az *Avas* felé, s egészen az avasujvárosi *Cseres dombig* kísérték, hol már Ujváros küldöttsége, mintegy 30 tagból álló bandérium várakozott reá. Itt *Nyágul Mihály* községi bíró rövid beszéddel üdvözölte. *Avas-Ujvárosban* a községháza előtt diszes diadalkapu volt felállítva, mely előtt *Szell György* ev. ref. lelkész üdvözölte a főispáni párt. A vámfalusi határon vámfalusi és községremetei fiukból álló bandérium várta az érkezőket, ezek vezették a menetet a felsőfalusi határig, hol román nemzeti viseletben a felsőfalusi oláh fiuk várakoztak, mindegyik kezében apró nemzeti színű zászló lengett, kalapjaik nemzeti színű pántlikával voltak díszítve. A községháza előtt felállított pompás diadalív alatt *Demján Athanáz* gör. kath. lelkész mondott hazafias szellemű áthatott üdvözítő beszédet, melyre a főispán szívélyesen válaszolt. A bikszádi fürdő bejáratánál a bikszádiak gyülekeztek, kik lelkesen eljenezték érkező vendégeiket.

Diszoklevél átadás. Folyó hó 2 án d. e. 10 órakor jelent meg Püspök Ő Excellentiája előtt a Kölcsey-kör diszküldöttsége, mely a díszelnöki oklevelet vitte a kegyelmes Urnak. A küldöttség vezetője dr. *Fechtel János* a kör elnöke, tagjai dr. *Fodor Gyula* titkár, *Kölcsey János* a társadalmi szakosztály elnöke és *Bakcsy Gergely* a muzeumi szakosztály elnöke voltak. A küldöttséget Ő Excellentiája egy trinitárius szerzetes társaságában fogadta. Dr. *Fechtel* üdvözölve a kegyelmes urat átnyújtotta a diszes oklevelet, melyet *Scherling Antal* festőművészi erővel gyönyörűen festett meg. Ő Excellentiája egész kegyesen fogadta a küldöttséget, örömmel fogadta a diszoklevelet, melyet muzeumba gondosan elhelyeztetni rendelt. Ő Excellentiája ezután bevezette a küldöttséget gazdag, nagyértékű és igazi műkincseket rejtő szép muzeumba s aztan kegyesen elbocsátotta őket.

A főpásztor jótékonyasága. A legutóbbi püspöki körlevél közli a püspök ur Ő nagyméltóságának a múlt év folyamán

tett adakozásait, melyek összesen 177312 korona 58 fillért tesznek ki. Távrol sem kell azonban gondolni, hogy ez a kimutatás a legapróbb részletekig hü képét adja a főpásztor jótékonyágának, itt csak a nagyobb összegek vannak felsorolva, ezeken kívül ezekre megy azon kisebb összegek száma, melyekkel gyakorta sietett segítségére azoknak, kik könyöradományokért hozzá folyamodtak. A körlevélben elsorolt tételek a következők: A szatmári róm. kath. elemi iskolai alapítvány első részlete 70000 K. A székesegyház renoválására az 1903. év végéig 1258486 kor., a csapi templom építésére és felszerelésére (folytatólag) 17893.01 kor., a nevetlenfalusi templom építésére és felszerelésére (folytatólag) 4417.92 kor., a szatmári tanítóképző intézet mellett épült templom építésére (folytatólag) 2000 kor., A szatmári kálvária templom renoválására 3930.40 kor., a szolyvai templom befejezésére és felszerelésére 2048.60 kor., a sárososi templom és iskola renoválására 1300 kor., a felsőrémetei iskola építésére 1500 kor., a szatmári szegények kisebb zálogjainak kiváltására 3000 kor., a „Pázmány Sajtó” épületének átalakítására 1163.60 kor., a szatmári városi zenedének zongorára 1000 kor., a szatmári tűzoltó őrtorony építésére 1903. év végéig 8400 kor., lelkészek és segédlelkészek segélyezésére és fizetésének javítására 3945 kor., tanítók fizetésére és fizetéspótlékára 12902.20 kor., templomok építésére, javítására és felszerelésére 4414.06 kor., iskolák építésére és felszerelésére, tanítók és tanuló segélyezésére 4663.67 kor., jótékony egyesületek- és intézetekre 6947.34 kor., vegyes jótékony segélyezésekre, kegyeleti közszélokra 5092.12 kor., ájtatósági célokra 2423.80 kor., irodalmi célokra 7686 kor. *Összesen 177312 korona 58 fillért.*

Személyi hir. Lovag *Schwertner* Simon ezredes, a cs. és kir. 5. gyalogezred parancsnoka tegnapelőtt este városunkba érkezett és tegnap szemlélt tartott a helyőrség felett. — *Szávay* Gyula kerületi kereskedelmi és iparkamarai titkár, a hirneves költő tegnap délben a gyorsvonattal városunkba érkezett.

Káptalanunk jótékonyága. Székeskáptalanunk mint rendszeren, a múlt évben is meghozta áldozatát a jótékonyág oltárára. Ahol egyházi vagy tanügyi segélyezésre szorul, ott ők mindigjelölnek az áldozatkészségben. Tetemesek azon segélyösszegek, melyeket magán uton szoktak kiosztani, melyekről nem vezetnek számadást, melyekről a balkéz sem tudja, mit adott ki a jobb. Ez összegekkel tehát beszámolni nem tudunk, nagyobb adományaik: az egyházmegyei papi nyugdíjalapra 1200 kor., egyházi célokra 2310 kor. 60 fillér, tanügyi és más közszélokra 3998 kor. 86 fillér, rendkívüli segélyezésekre 328 kor. 9 fillér. Ez összegek együtt 7837 kor. 55 fillért tesznek ki. Ezenkívül a káptalan tagjai közül *Szabó* Norbert cz. püspök, nagyprépost a papi nyugdíjalapra 700 kor., dr. *Kádár* Ambrus pápai praelátus, prépost kanonok a Czecczil-egyletnek szent Czecczil képére 346 koronát, dr. *Lessenyey* Ferencz kanonok az eördármái új róm. kath. iskola építésére és felszerelésére 6100 koronát, papi nyugdíjalapra 500 koronát, egyházi, iskolai és egyéb közszélokra 934 koronát adományoztak.

Papszentelés. Ő nagyméltósága a püspök ur a múlt hét három egymásra következő napján szentelte fel reggeli fél hét órákor a püspöki házi kápolnában a IV.

évet végzett papnövendékeket. Áldozópokká lettek: *Kertész* Pál, *Kompass* Antal, *Richter* Ágoston, *Szaboda* Ferencz és *Zádor* József, szerpappá *Stauder* Gyula szenteltetett.

Polgármesterválasztás. Ungvár város képviselőtestülete 80 szavazattal 32 elejében *Fincicky* Mihály hely. polgármestert választotta meg a város polgármesterének.

Gyászhir. *Isaák* Dezső nagyszekeresi földbirtokos múlt hó 30.-án életének 69-ik, boldogházasságának 36-ik évében elhalt. *Isaák* tevékeny részt vett a megyei és közéletben. Előbb megyei esküdt, majd szolgabíró, később főszolgabíró lett. Függetlenségi programmal 16 éven át volt országgyűlési képviselő. Halála vármegyéneknek számos előkelő családját borította gyászba. — *Marosán* Áthanáz nagybányai magánbányatulajdonos 21 éves fia Sándor, ki tüdősorvadásban szenvedett, múlt hó 30 án szüleinek nagy bánatára elhalt. — *Katler* Jánosné szül. *Tréger* Terézia e hó 1-én 45 éves korában Horgospatakon elhalt.

Véglegesített tanár. A vallás-és közoktatásügyi miniszter *Péterffy* Gyula szatmári kir. kath. főgimnáziumi ideglenes rendes tanárt rendes tanári minőségében végleg meg erősítette.

A kir. ügyészség vezetője. *Dénes* Lajos kir. ügyésznek máramarosszigeti törvényszéki bírónak történt kineveztetése folytán a helybeli kir. ügyészség főnökét vezette el. A főnöki teendők vezetésével dr. *Orosz* Sándor kir. alügyész bízott meg, ki elődjétől a hivatalt át is vette.

Pályázók a gör. kath. lelkészi állásra. *Szabó* János szamosújvári gör. kath. püspök áttette a városhoz a szatmári gör. kath. lelkészi állásra pályázók kérvényét, kik közül a maga részéről hármat hozott javaslatba és pedig *Papp* Endre láposbányai, *Darabánth* Ágoston tiszafehéregyházi és *Hubán* Gyula szurdoki lelkészeket. Ezekon kívül pályáztak még *Kovács* Antal nagytar-nai, *Lukács* Konstantin józsefházi, *Berinde* Ambrus kányaházai, *Papp* Sándor berencei, *Brehár* Tivadar lelestei, *Bálinth* György kisbooskói lelkészek, *Demján* József képezdei tanár és *Brebán* Sándor nagybányai helyettes lelkész. A közhangulathól itélve legjobb kilátása van a megválasztásra *Hubán* Gyula szurdoki lelkésznek, ki városunkban éveken át működött, az egész város ismeri, s a legjobb emlékeket hagyta maga után, midőn jelenlegi állomáshelyére távozott.

Királyi kitüntetés. Ő Felsőge a király özv. *Merenyi* Jánosné, született *Nagy* Piroskának, a Munkácsi segélyző- és Árvaházi Nőegylet elnökének, a közjótékonyág terén szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta. A kiváló honleány ezen legfelsőbb helyről jött kitüntetéséhez mi is őszinte szívvél gratulálunk.

Hymen. *Hegedüs* Tibor budapesti polgári iskolai tanár a napokban esküdt örök hűséget dr. *Cservenyák* Károly nagykarolyi orvos leányának, *Hermina* kisasszonynak. — *Horváth* Mihály áll. polg. isk. tanár jegyet váltott *Niczky* István ugoesamegye álatorvos leányával, *Juliska* kisasszonynyal. — *Hosszumezei* *Buzinkay* Sándor, a felvidéki járás szolgabírója jegyet váltott özv. *Csucska* *Cziriliné*, szül. *Balogh* Margit urhölgygyel, *Balogh* János eserhalmi görög kath. lelkész leányával. — *Szabó* János nagybányai fodrász jegyet váltott *Szabó* György polgártársunk leányával, *Juliskával*.

Primicia. Folyó hó 3-án mondotta *Richter* Ágoston ujmisés pap első szont miséjét Szolyván Bereg megyében. Szolyva a Latorcza folyónak kies és természeti szépségben gazdag völgyében fekszik. Köröskörül hegykoszoru, a távolban égbenyuló bércek s közepén fut a siető kristályvizü folyó. A szolyvai új templomnak nagy ünnepe volt s ez ünnepre összesereglett a helybeli, a közeli és távoli vidék hívő serege. A kis templom nem is tudta befogadni az ájtatoskodó hiveket. 10 órákor *Forgách* János prépost főesperes vezetése mellett nagy processio indult a fiatal papért, kit aztán harangzugás között kísért az oltárhoz. A manuductori tisztet a főesperes-prépost teljesítette, míg az ünnepi szent beszédet dr. *Fechtel* János mondotta. Mise alatt közös ének, gyönyörű solók és kettősek emelték az ábitatos hangulatot. Áldásosztás után az ujmisés szülei látták örömlakomára a papi és világi vendégeket. Ebéd alatt az ujmisés köszöntötte a pápát, a püspököt, manuductort, szónokot s b. *Forgách* János prépost-főesperes az ujmisés szülőit éltette, dr. *Fechtel* János pedig az ujmisés papra emelt poharat. Végül az ünnepelet edesatyja, *Richter* Ágoston köszöntö meg szép pohárköszöntőben a vendégeknek a fia iránt való szives érdeklődést és szeretetet.

Nagybánya város képviselőtestülete a napokban tartott közgyűlésén *Hozás* János megválasztott gör. kath. lelkész fizetését július 1-től folyósította.

Szabadságolás és helyettesítés. Az alispán Dr. *Komoróczy* Iván esengeri helyettes főszolgabírónak a június hó 25 től augusztus hó 5 ig terjedő időre szabadságot engedélyezett s ez időre a esengeri szolgabírói hivatal vezetésével *Szombathy* Ödön szatmári járási szolgabírót bízta meg.

Áthelyezés. A földmivelésügyi miniszter *Makranczy* József nagykarolyi törvényhatósági kir. állatorvost szolgálati érdekből Csikszeredára helyezte át s helyette Szatmárnémeti sz. kir. város területére a törvényhatósági kir. állatorvosi teendők ellátásával *Augusztiny* Gyula kir. állatorvost bízta meg.

Primitia. Lélekemelő ünnepe volt július 2-án Csanálosnak: ekkor mutatta be a Mindenhatónak első áldozatát *Kertész* Pál ujmisés. A nap magasztossága a messze távolból is idevonzotta szives jóakaróit: eljöttek Krisztusnak ősz bajnokai, itt voltak Krisztusnak ifju levitái, hogy az ujmiséssel egyesítve buzgó imáikat, áldást és kegyelmet kérjenek az ifju bajnokra. Fél 10 órákor kezdődött az ünnepélyes szentmise, melynek elvégzésében *Fászlusz* Elek főgimn. tanár mint manuductor és teljes assistentia segítettek. A nap egyik kimagasló pontját *Szöke* Béla ünnepi szentbeszéde képezte, a ki igazán meghatóan esetelte a jó pap örömeit és fájdalmait, majd a szivekhez férközve figyelmeztette a szép közönséget a nap jelentőségére s felhívta a hiveket, hogy imádkozzanak az ujmisésért, a ki szüleinek, a községnek ily dicsőséget szerzett. Meg kell emlékeznünk még az énekesekről, a kik *Dorner* Márk vezetése alatt bájos énekekkel még inkább közre működtek abban, hogy az amugy is meghatott lelkek Isten trónjáig emelkedjenek. A szentmise után áldást osztott az ujmisés, amelynek végeztével ebéd volt. A toasztok hosszú sorát az ujmisés kezdte meg, aki dicsőségesen uralkodó X. Pius pápánkra, fölséges királyunkra és püspökünkre emelte poharát. Hareczra készen áll

tehat már az ifju bajnok, aki Krisztusért száll sikra a sötétség hatalmával szemben. Félve, de mégis reménykedve bocsátjuk őt a harcba, hogy a szeretet igéivel és tetteivel győzedelmeskedjék ellensége álnokságán. Utravalóul pedig mást nem adhatunk neki, mint azt, hogy mindent a Jézus nevében kezdjen, hogy abban be is fejezhesse s hogy egész életében Jézus szent szíve legyen mintaképe és vezérsillagal — *Kompasz Antal* ujmisés vasárnap tartotta első szent miséjét a nagybányai róm. kath. templomban, *Zádor József* ugyancsak vasárnap Erdődön.

Ügyészségi megbizott. Az igazságügyminiszter *Koós György* helybeli kir. törvényszéki aljegyzőt a kir. járásbíróshoz ügyészi megbizottnak rendelte ki.

Uj mise. *Kinczel Venczel* a váczegyházmege ujmisés papja, a hittudományok borostyán koszorusa, Péter-Pál napján tartotta első sz. miséjét a Károlyi grófok kaplonyi sirtemplomában, *Vanyóczy György* budapesti orsz. vakok intézeti növendék gyönyörű orgona kíséréte mellett. Mise végével jó szüleit adta először áldását, kik nem rejthették el örömkönnüket, midőn nehéz gondok között nevelt, pályacélt ért gyermeköket az Ur oltáránál szolgálni látták és vehették tőle a hálaadás legszebb kifejezését, Isten áldását öreg napjaikra. Azután a szeretetsekre, rokonára és a szép számban egybegyült hívekre adta áldását.

Képesített tanítónők. Többen érdeklődnek a szatmári róm. kath. tanítónőképző intézetben képesített növendékek névsora iránt. Előreboesátván, hogy az osztályozásnál csak két fokozat van: képesített és nem képesített, adjuk a névsort. — *Az el iskola tanítónőképző intézetben képesítették:* *André Vilma, Baumli Katalin Apparicia, Beresik Anna, Borbély Ida, Boross Mária Oriola, Botis Emma, Bugyi Mária, Deutch Piroska, Döry Irén Leontia, Eckerdt Ilona, Gloser Mária Carmela, Heinrich Mária, Hrinny Teréz Reinholda, Hronyecz Irén, Izsáki Julia Salome, Karikás Jolán, Kerekes Irén, Komka Erzsébet, Kompasz Margit, Konezvald Irén, Kovács Mária, Kovács Gizella, Kovács Ilona, Lakatos Margit, Lászlófi Franciszka, Lewandowszki Kornélia, Lengyel Margit, Liptay Anna Sidora, Madzsar Irén, Mikluszovszky Margit, Miske Melánia, Mondies Aranka Natalia, Muzsai Karolin Chrysostoma, Osváth E-zter, Palkovits Erzsébet, Pakay Margit, Pakay Erzsébet, Sarkadi Vilma, Scheffeli Janka, Schwarzer Anna, Sepsy Emma, Sereghy Margit, Simon Margit Renilda, Szabados Mária, Szabó Margit, Szántó Hermin, Szegedy Sára, Szolomayer Katalin Agreda, Topiczter Antónia Eugratia, Vári Emma és Zambelly Malvin; összesen: 51.*

A polg. isk. tanítónőképző intézetben képesítették: *Bod Gizella, Borz Ilona Gerolda, Erdélyi M. Eustelle, Ferentiu Anna, Óváry Julianna, Petruska Anna, Sikor Erzsébet, Simogyi Magdolna Torsánzky Amália Edvina, Tirpák Julia, Vargha Paulina Ambrosia, Vass Sarolta Redempta, Várady Ilona, Volosin Olga a nyelv- és történettudományi szakasoriból. Nyarady Berta, Pongrácz Vilma Victoria, Raigl Eleonóra Theophil a mennyiség- és természetudományi szakasoriból; összesen: 17. — *Az el. isk. munkamesterű tanfolyamon képesítettett egy irgalmas néno: Sr. Amabilis.**

Tízéves találkozás. Az ev. ref. főgimnáziumban 10 évvel ezelőtt érettséget tett ifjak a mult vasárnap találkoztak városunk-

ban. A találkozásra kötelezett 12 ifju közül hatan jelentek meg: C.ászár Gábor főbírtokos Hódalmásról, Kertész (Kelner) Endre vasuti mérnök Verseczről, dr. Gatz József ügyvédjelölt Szatmárról, dr. Nagy Elek ügyvéd, Szabó Gábor leánygimnáziumi tanár Budapestről, Szuhányi Andor törvényszéki jegyző Debreczenből. Elmaradásukat kimentették Bakesy Kálmán katoniorvos Prijepoljában (Bosznia) és Horváth György segédlelkész Nagybányán. Négyen a volt osztálytársak közül elhaltak. Az egybegyűlték részéről Nagy Elek dr. üdvözölte a volt tanári kart, melynek nevében Borsos Benő igazgaó mondott köszönetet. Délelött istentiszteleten voltak jelen, délután pedig megkoszorúzták elhalt tanáraik: *Tabajdy Lajos* és *Szathmáry Sámuel* sírját. Este bankett volt a Pannóniában, hol szellemes pohárköszöntőkkel fűszerezve igen kedélyesen telt el az este.

Tanulmányut. *Csókás Vidor* dr. e hó közepén tanulmányutra indul. Meg akarja látogatni azon helyeket, hol de la Salla sz. János született (Reims) ahol működött (Párizs), és ahol meghalt (Rouen). Valószínűleg Londonba is átmegy, mert Rouenhez már elég közel van.

Halálozás. *Perlaky Elek* kir. tanácsos, budapesti ügyvéd, néhai gróf *Károlyi* Alajos londoni osztrák magyar nagykövet volt magántitkára, ki az 1887—1890. évi országgyűlési cikluson a krassói választó kerületnek volt szabadelvű országgyűlési képviselője, Budapesten 64 éves korában meghalt.

Missió Kőrösmezőn. Az egyházmegye jubiláris esztendeje sok áldást s rendkívüli kegyelmeket harmatoztató szent idő. Így az egyházmegye legszűlsőbb, de legkisebb pontjára, a regényes fekvésű szép Kőrösmezőre is kiterjeszti áldásával bőségét. Ez idő szerint ugyanis a főpásztor óhajára és a plébános meghívására szent missiót tart ott, ft. pater *Péchy Arnold* a fáradhatatlan jézus-társasági atya, még pedig a szorgos munkaidő és a kedvezőtlen időjárás dacára is igen szép eredménynyel. Már eddig 300-an gyóntak és áldoztak. És ez a szám valószínűleg megkétszereződik. Két szép szobor, a sz. József és sz. Borbála szobrok is most, a missiói ünnepek kezdetén belül áldatnak meg. Annak a békének és örömteli megnyugvásnak napjai ezek, melyet a világ nem adhat.

Társulati gyűlés. A szatmárnémeti kereskedelmi és iparkamarai társulat *Páskuj Imre* elnöklete alatt most tartotta évi rendes közgyűlését. *Szőnyi Zoltán* titkári jelentése beszámolt a társulat mult évi működésével, melyből kiemelendő az az akció, melyet az országos magyar kereskedelmi egyesület szatmári kerületének megalakítására fordítottak. A törekvést siker koronázta, mert a kerület, négy vármegyét vonva érekkörébe, a tavaszon csakugyan megalakult. Siker koronázta azon működését is, melyet a gyorsvonal visszaállítása ügyében kifejtett. Lépéseket tett még a forgalmi főnökség megnyerése iránt, melyek most fognak új beosztás alá kerülni. Megkapjuk-e, az még a jövő titka. A pénztár és a számvizsgálói jelentés tudomásul vétele után *Kollár Gyulát* és *Weisz Albertet* választmányi tagoknak választották.

Gyászhir. Özv. *Dellmann* Ferencné, szül. *Sturm* Luiza életének 72-ik évében Beregszászban elhalt. — *Korláth* Albertné, szül. *Kántor* Irma Barabáson (Bereg megye.) életének 25. ik, boldog házasságának 5-ik évében elhalt. — *Szathmáry* Soma Ung vármegye egykori közbiztonsági főhadnagya

mult hó 30.-án életének 88 ik évében Munkácsra elhalt.

Elhalasztott keresztény szociális kurzus. Julius második felére volt tervezve a harmadik keresztény szociális kurzus Budapesten. Részint a mezőgazdasági munkálatokkal elfoglalt vidéki közönség, részint a szünidő alatt a fővárostól távollevő pap-ság és tanfériak tömegesen megnyilatkozott kívánságára, a kurzus idajét szeptemberre halasztotta el a rendezőség, amikor azonban biztosan meglesz tartva, amennyiben ezen celszerűségi okon kívül most sem volt más akadály.

A nőegylet kiadásai. A jótékony nőegylet június hónapban az árvaházra kiadott 117 kor. 46 fillért, szegények segélyezésére 126 koronát, rögtöni segélyre 21 koronát, ez összeg együtt 264 korona 46 fillért tesznek ki.

Választói névjegyzék. A képviselőválasztói névjegyzék ellen többen felszólalással éltek, s magokat pótlólag felvételt kérték. Hátfén tartott ez ügyben ülést a központi választmány, a mely helyet adott *Medveczky Jenő, Kerekes Daniél, Erdős Frigyes, ifj. Pászka Mihály, Ellenbógen Izrael, Mik Péter, Pap László, Szuhányi Géza, Gold Mór* és *Piskorán Traján* kérelmének, a többi kérvényt elutasította.

Iskolai értesítők. Vettük a helybeli kir. kath. főgimnázium értesítőjét. A bevezető cikkben *Péterffy Gyula* tanár igen tanulságos értekezése jelent meg „Az erkölcsi nevelés eszközeiről a családban és az iskolában.” Beszámol ezután az értesítő a mult év életével, az önképzőkör, zenekör, gyorsírókör működésével. A tanári testület *Ratkovszki Pál* igazgató vezetésével 25 tagból állott. Közli az évi tananyagot osztályok szerint, a növendékek érdemsorozatát, az érettségi vizsgálatok eredményét. Az iskolai év elején 524 tanuló iratkozott be, ezek közül kilépett vagy vizsgálatot nem tett 50, osztályoztatott 474. Jeles előmenetelt tanúsított 23, jó eredményt 99, elégséggel 246 osztályoztatott, egy tárgyból bukott 45, kettőtől 31, több tárgyból 30. Végül a tanszerek gyarapodásáról, az ösztöndíjak, jutalmak és segélyezésekről számol be az értesítő.

A helybeli püspöki róm. fiu-népiskola értesítője *Jankovics János* igazgató kiadásában jelent meg. A tanév történetének részletes tárgyalása után közli a végzett tananyagot, a tanulók érdemsorozatát. Beiratott 314 tanuló, ezek közül osztályoztatott 281. A köv. osztályba fellép 234, javító vizsgálatot tehet 23, ismételt 22. A tantestület hat tagból állott.

A szatmár-németi áll. elemi iskola értesítője a tantestület kiadásában jelent meg. A czímlapon *Halász Ferenc* min. osztálytanácsos, a népoktatási ügyosztály főnökének arcképét közli. Beszámol a lefolyt év történetével, a tantestület, mely a városban 4, a hegyen egy iskolában működött, 42 tagból állott, közülök 20 tanítónő. Az óvodában 3 óvónő volt alkalmazva. Az iskolának összesen 2637 növendéke volt.

Az ungvári kir. kath. főgimnázium értesítője *Romanecz Mihály* igazgató kiadásában jelent meg. Bevezető cikkében *Mazuch Ede* főgimn. tanár olaszországi utazásának emlékeit írja le. A tanári kar 25 tagból állott. Közli az iskolai év történetét, az önképzőkör, gyorsírókör, Mária kongregáció, a segély egyesület, a zenekör és vívőkör működését. Beiratott 543 tanuló, kik közül osz-

tályzatot nyert 476, jeles 27, jó 51, elégséges 259, egy tárgyból bukott 45, kettőből 52, több tárgyból 42. Az érettségi vizsgálatra jelentkezett 29 tanuló, kik közül jelesen érettt 3, jól 5, érettt 15, az írásbelin megbukott egy, a szóbelin 5. Közli az értesítő az ösztöndíjakat, jutalmakat és a tanulók segélyezését.

Szent István napja a vidéken. Rendkívül fontos mozgalmat indított meg az Országos Nemzeti Szövetség. Szent István napját általános nemzeti ünneppé akarja emelni és evégből különösen a nemzetiségektől lakott megyék vezetőségét hívja fel, hogy Szent István napján hazafias oktatásokkal, beszédekkel szenteljék meg. Az Országos Szövetség ezen kiváló mozgalmát örömmel üdvözölhetjük, mert az igaz magyar nemzeti érzés karakterisztikuma valóban az első magyar királynak, Szent Istvánnak emlékében domborodik ki. A Nemzeti Szövetség mozgalmában arra törekszik, hogy nemesak a városokban, hanem a falukon is tartsanak Szent István napján nemzeti ünnepet. Szent István napja eddig is nagy ünnepe volt a magyarnak úgy egyházi, mint nemzeti szempontból, de midőn a budapesti fényes Szent István napi ünnepek mellett az ország minden kis falujának ünnepélye gyújtja meg az emlékezet tüzeit, úgy a keresztény Magyarország multjával az emlékezetben újra egyesül.

Táncztanítás. Major József, az erdélyi mágnások és Kolozsvár város állandó táncztanítója, ki szünideje alkalmából kifolyólag táncz-iskolát nyitna, — felhívja a tisztelt érdeklődő közönség figyelmét, hogy iskolájának megnyitását a jelentkezők számától teszi függővé. Tanulni óhajók kéretnek Lővy Miksa urnál, magukat 8 napon belül előjegyezteni. Ezen kívül 4, 6, 8 tagu társaságokat, mely társaságokat maguk az érdeklődők, illetve tanulni óhajók hoznak össze, kiknek a Bosstan és Cace-Waletól kezdve a mágnás világban legkedveltebb tánczdarabok fognak taníttatni.

Hivatalvizsgálat. Róth Ferencz dr., kir. törvényszéki elnök a mult héten a helybeli kir. járásbírótság ügykezelését vizsgálta meg. A vizsgálat a legszebb eredménnyel végződött, minek az elnök jegyzőkönyvileg is kifejezést adott.

Ujabb beosztás. A honvédenekar ezután hetenkint csak kétszer ad térzenét a Kossuth-kertben, vasárnap 5—1/27, és kedden 6—1/28 óráig, a péntekre tervezett térzene elmarad. Ez igazán nem sok. Megjegyezzük, hogy tekintetben oly állandó zavar uralkodik a publikum körében, hogy jóformán azt sem tudják, mikor is van hát a térzene. Ahány helyi lap van, annyiféleképen közli a térzenék idejét. Az egyik hétfőt, esütőtűköt, meg vasárnapot emleget, a másik az órákat forgatja ki, ebből úgy látszik, hogy akiktől az információk beszerezhetők volnának, azok magok sem tudják. Mily könnyen elejét lehetne venni az ilyen zavarnak, ha a lapokat hasonló változásokról hivatalosan értesítenék.

A tűzoltók bálja. Vasárnap délután folyt le a Kossuth-kertben a tűzoltó zenekar táncmulatsága. Nagy néptömeg verődött össze ez vidéken folyt a táncz a tűzoltózenekar és a cigányzene felváltott muzsikája mellett. A tiszta jövedelem mintegy 100 koronára tehető.

Tűz. Pénteken éjjel fél 12 óra tájban tűzilárma verte fel a város lakosságát. Özv. Papp Lászlóné telkén a kertészek lakása, a sertésöl és a faskamara égett le, melyek

együttveve egy falko mányt képeztek. Már a konyhába is belekapott a tűz, a kivonult tűzoltóság azonban eloltotta.

T. olvasóink b. figyelmébe ajánljuk **Weisz Izsák** könyv-, papírkereskedését és *Antiquáriumát*, mint a legolcsóbb bevásárlási forrást. Ugyanott: Egyes művek, valamint egész könyvtárak a legmagasabb árban megvételre. 42—6—1.

Ebzárlat. Min hogy ismét vezetett kutya esávitott a város területén, a főkapitány már régebben e rendelt ebzárlatot 40 napra meghosszabbította.

Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk lapunk hirdetései között *Beer Sámuel* aszj halt és ezementáru gyáros hirdetését.

IRODALOM.

Colombière Kolos S. J. élete és lelki naplója. Magyarra fordította és Hattler S. J. nyomán Colombiereinek életrajzát megírta *Wolkenberg Alajos* dr. theol. tanár. Colombiereinek, Jézus szents. S. vivo apostolának életrajzát, de különösen lelki naplóját az egész világ ismerik és most Colombiereinek boldoggáavattatása előtt mindenfelől nyilvánult az óhaj, hogy magyarul is meglegyen az a hites napló. Egészen illő, hogy éppen június haván, Jézus S. vivo-hónapjára jelent meg a esinos és értékes könyv. Terjedelme 17 iv, fűzött példánynak ára 150 korona (e. e. sz.) Kapható *Wolkenberg Alajos* dr. theol. tanárnál Szatmáron. Ugyanott kapható *Jézus S. vivo, a kegyelmek napja* c. elmélkedő és imakönyv (15 iv, vászonkötés), ára 150 korona (e. e. sz.).

Csemege szőlő finom ananász dinnye,

kapható:

Mertz István

fűszer- és csemege kereskedésében
Szatmár, Deák-tér.

Egy 2—3 gimnáziumot végzett
jó családból való ifju

tanulóul

felvétetik

a „Pázmány-sajtó” könyvnyomdában.

Kerestetik megvételre

Gazdasági és Iparbanki

= részvény, =

10—30 darabig,

a legmagasabb napi áron.

Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Plebános urak szives figyelmébe.

Házassági-, Keresztelési-,
Halálozási-, Bérmlási-
anyakönyvek, ugyszintén
anyakönyvi kivonatok. —

Tanító-, k-tanító- v. orgonista-dijjelvel.

Számadási izek, templom-
pénztár és magtárak ré-
szére (kül- és belivek).

Mise-alapítványi izek és nyugtatványok.

Különféle nyugtatványok,
Családi értesítők. Iktató-
és postakönyvek (kötve).

**Egyházmegyei adókönyvek ki-
zárólagos raktára.**

Nyomtatványaink finom fehér és szürke
papírra vannak nyomva.

**Finom fehér és szürke irodai
papirokból, borítékokból, levél-
papirokból állandó raktár.**

Minden megrendelés kézhez vétele után
azonnal expedíaltatik.

„Pázmány-sajtó”

Szatmár, Iskola-köz 3.

Szabadalmi ujdonság.

Bátorkodunk az építész urak és épít-
kező háztulajdonosok becses figyelmét fel-
hívni az általam **feltalált** s a Nagyméltó-
ságú m. kir. Miniszterium által 15101. sz. a.

**szabadalmazott (patentirozott)
ablakra,**

az ablak **légmentes és könyöklő párna
sülyesztő szekrényvel van ellátva,**
mely által annak kivévése teljesen felesleges.

A szabadalmazott új ablakot a **leg-
jutányosabb árban** készítjük s melyek a
régieknél alig kerülnek valamivel többbe.

Felhívjuk az érdeklődők figyelmét a
minta ablak megtekintésére, mely Szatmáron,
Nagy Károly feltalálónál **Várdomb-
utoza 21.** sz. a. megtekinthető.

**Szabadalmazott ablaka-
ink jóságáért és tartósságáért
kezeséget vállalunk.**

*Találmányunkat a szakkörök
állandó figyelmével kísérik.*

Becsés pártfogását kérve maradtunk
mely tisztelettel

Nagy Károly,
épület- és butor-asztalos.

22—10—8

Szabadalmi ujdonság.

Rövid halotti beszédek

második kiadása.

— Idegen ku fők után átdolgozta —
a szatmári egyházmegye két áldozópapja.

Kapható:

A „Pázmány-sajtóban“.

Ára 2 korona.

és szájviz.

Fogorvosi műtermemet

(Hám-János-utca 1. sz. a színház mellett) újra rendezve, készítik egyes fogakat, teljes fogsorokat kaucsuk és arany foglalványon.

!!! Kivánatra szájpád nélkül !!!

Porcellán, arany, platin és cement tömest.

arany fogkoronákat.

Foghuzás a legújabbban feltalált szerekkel teljesen fájdalom nélkül.
Rendelek d. e. 8 órától d. u. 5-ig.

Albisi **Bakcsy Domokos**,
orvos-fogorvos.

3-52-27

és szájviz.

PÉNZ!

4%₀-os

törlesztéses kölcsönt

nyújtunk 10-65 évre budapesti és külföldi elsőrangú pénzüintéztől, az ingatlan 3/4-ed értékéig, gyorsan, utólagos díjazással.

kölcsönt nem záloglevelekben, hanem készpénzben is folyósítjuk, melyet a tulajdonos egyszerre vagy részletekben bármikor visszafizethet, de a pénzüintézet nem mondhat fel. Legjobb alkalom a súlyos váló, vagy már meglevő drága törlesztéses kölcsönök átváltoztatására (convertálására).

A kölcsön bekebelezése illetékmentes.

A kölcsöniratok beküldése a tulajdonosra kötelezettséget nem ró, ellenben, ha az ügyet elvállaljuk, a sikert biztosítjuk. **Mielőtt convertál, saját érdekében tegyen kérdést hozzánk, készséggel adunk felvilágosítást díjmentesen.**

Telefon-szám 16.
Válaszbélyeg melléklendő.

Neuschlosz Testvérek

törvényszékiileg bejegyzett cég, bankbizományosok

40-2-6

Szatmár.

Czimkártyák

Gyászlapok

Szállítási bárczák

Ügyvédi nyomtatványok

Árjegyzékek

Névjegyek

Levelező-Lapok

ÉTLAPOK

Feltűnő falragaszok

Báli meghívók

Borítékok czimnyomással

Eljegyzési és esketési meghívók

SZÁMLÁK

Levélpapírok művészi kivitelben

==== Könyvkötészeti munkák készítettése! ====

„Pázmány-sajtó“

Szatmár, Iskola-köz 3. szám.
KÖNYVNYOMDA,
papir- és nyomtatványraktár.

==== Könyvnyomdai munkák felvétele. ====

Művek kinyomtatása

TÁNCZRENDEK

Üzleti körlevelek

Havi- és folyóiratok

Csomagoló papírok czégnomással

Táblázatok

Kisérő levelek

Reclam-kártyák

Rovatozott ivék készítése

Pontos kiszolgálás!

Szolid árak!

Belépti-jegyek

Szalag-aranyozások

Felszólító levelek.

tályzatot nyert 476, jeles 27, jó 51, elégséges 259, egy tárgyból bukott 45, kettőből 52, több tárgyból 42. Az érettségi vizsgálatra jelentkezett 29 tanuló, kik közül jelesen éret 3, jól 5, éret 15, az írásbelin megbukott egy, a szóbelin 5. Közli az értesítő az ösztöndíjakat, jutalmakat és a tanulók segélyezését.

Szent István napja a vidéken. Rendkívül fontos mozgalmat indított meg az Országos Nemzeti Szövetség. Szent István napját általános nemzeti ünneppé akarja emelni és evégből különösen a nemzetiségektől lakott megyék vezetőségét hívja fel, hogy Szent István napján hazafias oktatásokkal, beszédekkel szenteljék meg. Az Országos Szövetség ezen kiváló mozgalmát örömmel üdvözölhetjük, mert az igaz magyar nemzeti érzés karakterisztikuma valóban az első magyar királynak, Szent Istvánnak emlékében domborodik ki. A Nemzeti Szövetség mozgalmában arra törekszik, hogy nemcsak a városokban, hanem a falukon is tartsanak Szent István napján nemzeti ünnepet. Szent István napja eddig is nagy ünnepe volt a magyarnak úgy egyházi, mint nemzeti szempontból, de midőn a budapesti fényes Szent István napi ünnepek mellett az ország minden kis falujának ünnepélye gyújtja meg az emlékezet tüzét, úgy a keresztény Magyarország multjával az emlékezetben újra egyesül.

Táncztanítás. Major József, az erdélyi mágnások és Kolozsvár város állandó táncztanítója, ki szünideje alkalmából kifolyólag táncz-iskolát nyitna, — felhívja a tisztelt érdeklődő közönség figyelmét, hogy iskolájának megnyitását a jelentkezők számától teszi függővé. Tanulni óhajók kéretnek Lövy Miksa urnál, magukat 8 napon belül előjegyeztetni. Ezen kívül 4, 6, 8 tagu társaságokat, mely társaságokat maguk az érdeklődők, illetve tanulni óhajtók hoznak össze, kiknek a Bosstan és Cace-Waletól kezdve a mágnás világban legkedveltebb tánczdarabok fognak taníttatni.

Hivatalvizsgálat. Róth Ferencz dr., kir. törvényszeki elnök a mult héten a helybeli kir. járásbíróság ügykezelését vizsgálta meg. A vizsgálat a legszebb eredménnyel végződött, minek az elnök jegyzőkönyvileg is kifejezést adott.

Ujabb beosztás. A honvédenekar ezután hetenkint csak kétszer ad térzenét a Kossuth-kertben, vasárnap 5—1/27, és kedden 6—1/28 óráig, a péntekre tervezett térzene elmarad. Ez igazán nem sok. Megjegyezzük, hogy tekintetben oly állandó zavar uralkodik a publikum körében, hogy jóformán azt sem tudják, mikor is van hát a térzene. Ahány helyi lap van, annyiféleképen közli a térzenék idejét. Az egyik hétfőt, esütörtököt, meg vasárnapot emleget, a másik az órákat forgatja ki, ebből úgy látszik, hogy akiktől az információk beszerezhetők volnának, azok magok sem tudják. Mily könnyen elejét lehetne venni az ilyen zavarnak, ha a lapokat hasonló változásokról hivatalosan értesítenék.

A tűzoltók bálja. Vasárnap délután folyt le a Kossuth-kertben a tűzoltó zenekar táncmulatsága. Nagy néptömeg verődött össze és vidáman folyt a táncz a tűzoltózenekar és a cigányzene felváltott muzsikája mellett. A tiszta jövedelem mintegy 100 koronára tehető.

Tűz. Pénteken éjjel fél 12 óra tájban tűzilárma verte fel a város lakosságát. Özv. Papp Lászlóné telkén a kertészek lakása, a sertsől és a faskamara égett le, melyek

együtt leve egy fa kő mányt képeztek. Már a konyhába is belekapott a tűz, a kivonult tűzoltóság azonban eloltotta.

T. olvasóink b. figyelmébe ajánljuk **Weisz Izsák** könyv-, papírkereskedésél és *Anliquáriumát*, mint a legolcsóbb bevásárlási forrást. Ugyanott: Egyes művek, valamint egész könyvtárak a legmagasabb árban megvételre. 42—6—1.

Ebzárlat. Min hogy ismét veszett kutya esávoigott a város területén, a főkapitány már régebben érendelt ebzárlatot 40 napra meghosszabbította.

Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk lapunk hirdetései között *Beer Sámuel* aszj halt és ezementáru gyáros hirdetését.

IRODALOM.

Colombière Kolos S. J. élete és lelki naplója. Magyarra fordította és Hattler S. J. nyomán Colombiereinek életrajzát megírta *Wolkenberg Alajos* dr. theol. tanár. Colombiereinek, Jézus szents. S. vivo apostolának életrajzát, de különösen lelki naplóját az egész világ ismerik és most Colombiereinek boldoggáavattatása előtt mindenfelől nyilvánult az óhaj, hogy magyarul is meglegyen az a híres napló. Egészen illő, hogy épen június havára, Jézus S. vivo-hónapjára jelent meg a esinos és értékes könyv. Terjedelme 17 iv, fűzött példánynak ára 150 korona (e. e. sz.) Kapható *Wolkenberg Alajos* dr. theol. tanárral Szatmáron. Ugyanott kapható *Jézus S. vivo, a kegyelmek napja* c. emlékedő és imakönyv (15 iv, vászonkötés), ára 150 korona (e. e. sz.).

Csemege szőlő finom ananász dinnye,

kapható:

Mertz István

fűszer- és esemege kereskedésében
Szatmár, Deák-tér.

Egy 2—3 gimnáziumot végzett
jó családból való ifju

tanulóul

felvétetik

a „Pázmány-sajtó” könyvnyomdában.

Kerestetik megvételre

Gazdasági és Iparbanki

részvénny,

10—30 darabig,

a legmagasabb napi áron.

Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Plebános urak szives figyelmébe.

Házassági-, Keresztelési-,
Halálozási-, Bérmlási-
anyakönyvek, ugyszintén
anyakönyvi kivonatok. —

Tanítói-, k.-tanítói- v. orgonista-dijlevél.

Számadási iver, templom-
pénztár és magtárak ré-
szére (kül- és belivek).

Mise-alapítványi iver és nyugtatványok.

Különféle nyugtatványok,
Családi értesítők. Iktató-
és postakönyvek (kötve).

**Egyházmegyei adókönyvek ki-
zárólagos raktára.**

Nyomatványaink finom fehér és szürke
papírra vannak nyomva.

**Finom fehér és szürke irodai
papirokból, borítékokból, levél-
papirokból állandó raktár.**

Minden megrendelés kézhez vétele után
azonnal expedíaltatik.

„Pázmány-sajtó”
Szatmár, Iskola-köz 3.

Szabadalmi újdonság.

Bátorkodunk az építész urak és épít-
kező háztulajdonosok becses figyelmét fel-
hívni az általam **feltalált** s a Nagyméltó-
sági m. kir. Miniszterium által 15101. sz. a.

**szabadalmazott (patentirozott)
ablakra,**

az ablak légmentes és könyöklő párna
sülyesztő szekrényvel van ellátva,
mely által annak kivevése teljesen felesleges.

A szabadalmazott új ablakot a leg-
jutányosabb árban készítjük s melyek a
régieknél alig kerülnek valamivel többbe.

Felhívjuk az érdeklődők figyelmét a
minta ablak megtekintésére, mely Szatmáron,
Nagy Károly feltalálónál Várdomb-
uteza 21. sz. a. megtekinthető.

**Szabadalmazott ablaka-
ink jóságáért és tartósságáért
kezesseget vállalunk.**

*Találmányunkat a szakkörök
állandó figyelemmel kísérik.*

Becsés pártfogását kérve maradtunk

mely tisztelettel

Nagy Károly,

épület- és butor-asztalos.

22—10—8

Szabadalmi újdonság.

Szabadalmazott ablak, légmentes és könyöklő párna sülyesztő szekrényvel

Szabadalmazott ablak légmentes és könyöklő párna sülyesztő szekrényvel

Rövid halotti beszédek

második kiadása.

— Idegen ku fők után átdolgozta —
a szatmári egyházmegye két áldozópapja.

Kapható:

A „Pázmány-sajtóban”.

Ára 2 korona.

és szájviz.

Fogorvosi műtermemet

(Hám-János-utca 1. sz. a színház mellett) újra rendezve, készítek: egyes fogakat, teljes fogsorokat kaucuk és arany foglalványon.

!!! Kívánatra szájpád nélkül !!!

Porcellán, arany, platin és cement tömést.

arany fogkoronákat.

Foghuzás a legújabbban feltalált szerekkel teljesen fájdalom nélkül.
Rendelek d. e. 8 órától d. u. 5-ig.

Albisi **Bakcsy Domokos,**
orvos-fogorvos.

3-52-27

és szájviz.

PÉNZ!

4%₀-os

törlesztéses kölcsönt

nyújtunk 10—65 évre budapesti és külföldi elsőrangú pénzüintézetűtől, az ingatlan 3/4-ed értékéig, gyorsan, utólagos díjazással.

kölcsönt nem záloglevelekben, hanem készpénzben is folyósítjuk, melyet a tulajdonos egyszerre vagy részletekben bármikor visszafizethet, de a pénzüintézet nem mondhat fel. Legjobb alkalom a súlyos váló, vagy már meglevő drága törlesztéses kölcsönök átváltoztatására (convertálására).

A kölcsön bekebelezése illetékmentes.

A kölcsöniratok beküldése a tulajdonosra kötelezettséget nem ró, ellenben, ha az ügyet elvállaljuk, a sikert biztosítjuk. Mielőtt convertál, saját érdekében tegyen kérdést hozzánk, készséggel adunk felvilágosítást díjmentesen.

Telefon-szám 16.
Válaszbélyeg melléklendő.

Neuschlosz Testvérek

törvényszékiileg bejegyzett cég, bankbizományosok

40-2-6

Szatmár.

Czímkarttyák

Gyászlapok

Szállítási bárczák

Feltűnő falragaszok

Báli meghívók

Borítékok czimnyomással

Ügyvédi nyomtatványok

Árjegyzékek

Eljegyzési és esketési meghívók

SZÁMLÁK

Levélpapírok művésziés kivitelben

Könyvkötészeti munkák készítettése!

„Pázmány-sajtó”

Szatmár, Iskola-köz 3. szám.

KÖNYVNYOMDA,

papír- és nyomtatványraktár.

Könyvnyomdai munkák felvétele.

Művek kinyomtatása

TÁNCZRENDEK

Üzleti körlevelek

Kisérő levelek

Reclam-kártyák

Rovatozott ivék készítése

Havi- és folyóiratok

Csomagoló papírok czégnnyomással

Táblázatok

Pontos kiszolgálás!

Szolid árak!

Belépti-jegyek

Szalag-aranyozások

Felszólító levelek.

„LAXATIN“

czukorka

egy igen **kellemes** és felette **enyhe hatású**

hashajtószer,

mely úgy **gyermekek-nél,** mint **felnőtteknél** hasznosnak bizonyult.

Orvosok ajánlják és rendelik betegeknek.

Kapható 70 fillérért eredeti dobozokban.

Készítője:

Horváth József

gyógyszerész

Szatmár-Németi.

31-26-13

A

COLOSSEUM VÉRTANUI

Képek a római amphitheatrum történetéből.

Irta:

Tiszt. O' Reilly A. J.

apostoli hittérítő St. Maryban, a Fokföldön. ***

Fordította:

Matyaczkó Theodor.

Ára 2 korona 40 fillér.

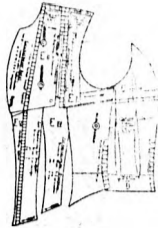
Kapható:

A „Pázmány-sajtó“-ban.

A hölgyvilág részére!

Minden hölgy saját maga minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti ruháját a **GUSCHELBAUER ANTAL féle**

Szabályozható Női Derék Szabászati Készülék

Gyári jegy

segélyével, *anélkül,* hogy a *szabászati rajzot megtanulta volna.* Eme készülék minden testalkat részére szabályozható. — *Akadémián vizsgáztam. Számos elismerőlevelet kaptam minden országból.* Minden államban törvényileg védve és *szabadalmazza.*

Egy készülék ára 3 korona utánvét mellett

Guschelbauer Antal Sopron.

Magyarázatok ingyen lesznek küldve.

23-52-15

Képviselek minden helyiségben kerestetnek.

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „**vöröskereszt**“-hez.

Kitűntetve

Bécs. Paris. London. Madrid. brüssel. Bologne. Tunis. St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Wallergasse I. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

havelokokat.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapucni-
mók, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készümeny a legjobb anyagból tartós és díszes kivitelben. **Ézövetek méter száma is eladatnak.**

2-52-27

EGYHÁZI SZEREK

végleges megrendelés után a **lesón szállíttatnak**
Arjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve.

Czement lapok

Alap. 1890.

Beer Sámuel

SZATMÁR, központ Bercsényi-utca 40.

Raktárak: Kisfaludi-utca és Atilla-utca. Szatmáron elismerő levél egyházak és hatóságoktól.

Terv és költségvetés díjtalan.

Munkáimért teljes felelőséget vállalok.

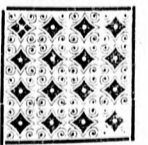
Aszfalt, cement-árugyáros, mozaik, terrassó és cementlap burkolatok; eszmöszölt beton munkák, hidak, esatornázások és nedves falak aszfalittal szárazzá tétéle.

Ajánlok:

24-20-15

I. r. Bercsényi portland cement	100 kg.	4 K 90 fill.
I. r. Bercsényi román-cement	100 kg.	3 K 10 fill.
Lédetzi portland-cement	100 kg.	4 K 80 fill.

Czement lapok

Alap. 1890.

Szatmáron, nyomtatott a „Pázmány-sajtó“ könyvnyomdában.